

روسلای کولر لاید

استاد کرامی جناب آقا نیک بخت

اعضاء گروه:

علی زارع مویدی

محمد سلیمانی

سلیمان رضایی

مجتبی مكتوبیان

۱۳۸۹ آذرماه

فهرست :

۱	- مقدمه	۳
۲	- موقعیت سیاسی و جغرافیایی روستا	۶
۳	- شناخت تاریخچه روستا	۸
۴	- شناخت مسائل اقلیمی (درجه حرارت ، رطوبت ، بارندگی، باد و ...).	۱۰
۵	- مسائل اجتماعی - فرهنگی	۱۷
۶	- اقتصاد روستا	۲۲
۷	- شناخت کالبدی روستا	۲۴
۸	- تیپولوژی مسکن	۲۶

• مقدمه:

همان طور که می دانیم حدوداً چهل درصد از جمعیت کل کشور ما در روستاهای زندگی می کنند و این یعنی چیزی کمتر از نیمه کل جمعیت کل کشور، بر این اساس با اندکی تأمل می توان اهمیت بررسی و پژوهش در مورد امور روستاهای روزانه را فهمید.

برنامه ریزی برای روستا یعنی برنامه ریزی برای چهل درصد از مردم ایران که همواره در طول سالها از کمترین امکانات بهره مند بوده اند و کمترین توقع از زندگی را دارند. مردمی سخت کوش که درصد قابل توجهی از نیاز غذایی شهروندان را بر آورده می کنند.

در ادامه خاطر نشان می سازم که اگر از ابتدا برای روستائیان برنامه ریزی صحیح داشتیم شاهد چنین مهاجرت های عظیم به درون شهر ها نبودیم. مهاجرت هایی که اغلب از سر اجبار و یا نبود امکانات کافی در روستاهای صورت می پذیرد. البته شهر شدن برخی از روستا در تغییر نسبت جمعیت شهری و روستایی موثر بوده است.

در اینجا ما بر آن شدیم که چون موضوع تحقیق گروه ، روستای کبوتر آباد است سری به این روستا زده و از نزدیک با حال و هوای آنجا آشنا شده و از اهالی و مسئولان آنجا تحقیقات لازم را شروع کنیم.

روستای کبوتر آباد واقع در استان اصفهان ، شهرستان اصفهان ، بخش مرکزی ، دهستان کرارج می باشد.

موقعیت استان اصفهان در کشور:

استان اصفهان در بخش مرکزی کشور واقع شده ، یعنی طوری که اگر روی نقشه ایران موقعیت این استان را با چشم بنگریم تقریباً در وسط کشور قرار گرفته است. از شمال با استان های سمنان و قم، از جنوب با فارس و کهکیلویه و بویراحمد، از غرب با مرکزی و لرستان و چهارمحال بختیاری و از شرق با استان یزد همسایه است. از نظر آب و هوایی می توان گفت این استان تقریباً در منطقه گرم و خشک و گرم و معتدل واقع است.

موقعیت شهرستان اصفهان:

شهرستان اصفهان با مساحت ۱۶۱۰ کیلومتر مربع دارای تراکم ۱۰۰ نفر در کیلومتر مربع بوده و سهم آن در مساحت استان ۱۵/۱ درصد می باشد. شهرستان اصفهان از شمال به شهرستان های اردستان و برخوار و میمه، از جنوب به استان فارس و از جنوب غرب به شهرستان شهرضا، از غرب به شهرستان های فلاورجان و خمینی شهر و از شرق به استان یزد و شهرستان نائین محدود بوده و ارتفاع متوسط آن از سطح آب های آزاد ۱۵۷۰ متر می باشد. شهرستان اصفهان دارای ۶ بخش، ۸ شهر، ۱۹ دهستان و ۵۳۱ آبادی دارای سکنه می باشد.

در مورد منابع آبی این شهرستان می توان به مهمترین و بزرگترین رود این شهرستان که بخش قابل توجهی از نیاز آبی آن را تامین می کند، یعنی زاینده رود اشاره کرد. این رود در منطقه ای به نام کوهرنگ در استان چهار محال و بختیاری از دامنه زرد کوه سر چشمه می گیرد. طبق طومار شیخ بهایی، آب زاینده رود به ۳۳ سهم تقسیم میشود که هر سهم به وسیله نهرهایی به نام مادی که از رود خانه منشعب میشوند به روستاهای و دهات می رسد. البته بخش قابل توجهی از منابع آبی شهرستان نیز از آب های زیر زمینی می باشد که برای اختصار از ذکر آنها صرف نظر می کنیم.

موقعیت بخش مرکزی در شهرستان اصفهان :

شهرستان اصفهان به بخش های مرکزی - کوهپایه - جلگه - بن رود - جرقویه سفلی - جرقویه علیا تقسیم می شود. که بخش مرکزی، غربی ترین بخش شهرستان است. این بخش به دهستان های کرارج - محمود آباد - جی - قهاب جنوبی و شمالی - برآن شمالی و جنوبی تقسیم می شود.

موقعیت روستای کبوتر آباد:

روستای کبوتر آباد به لحاظ تقسیمات کشوری در دهستان کرارج واقع و در منتهی علیه مرز این دهستان و دهستان برآآن جنوبی قرار دارد. این روستا از دو طریق به مرکز شهرستان متصل می‌گردد:

۱-جاده اصفهان - زیار، پس از گذشتن از روستای دشتی مرکز دهستان کرارج و عبور از داخل

روستای جار، با مسافت حدود ۲۲ کیلومتر

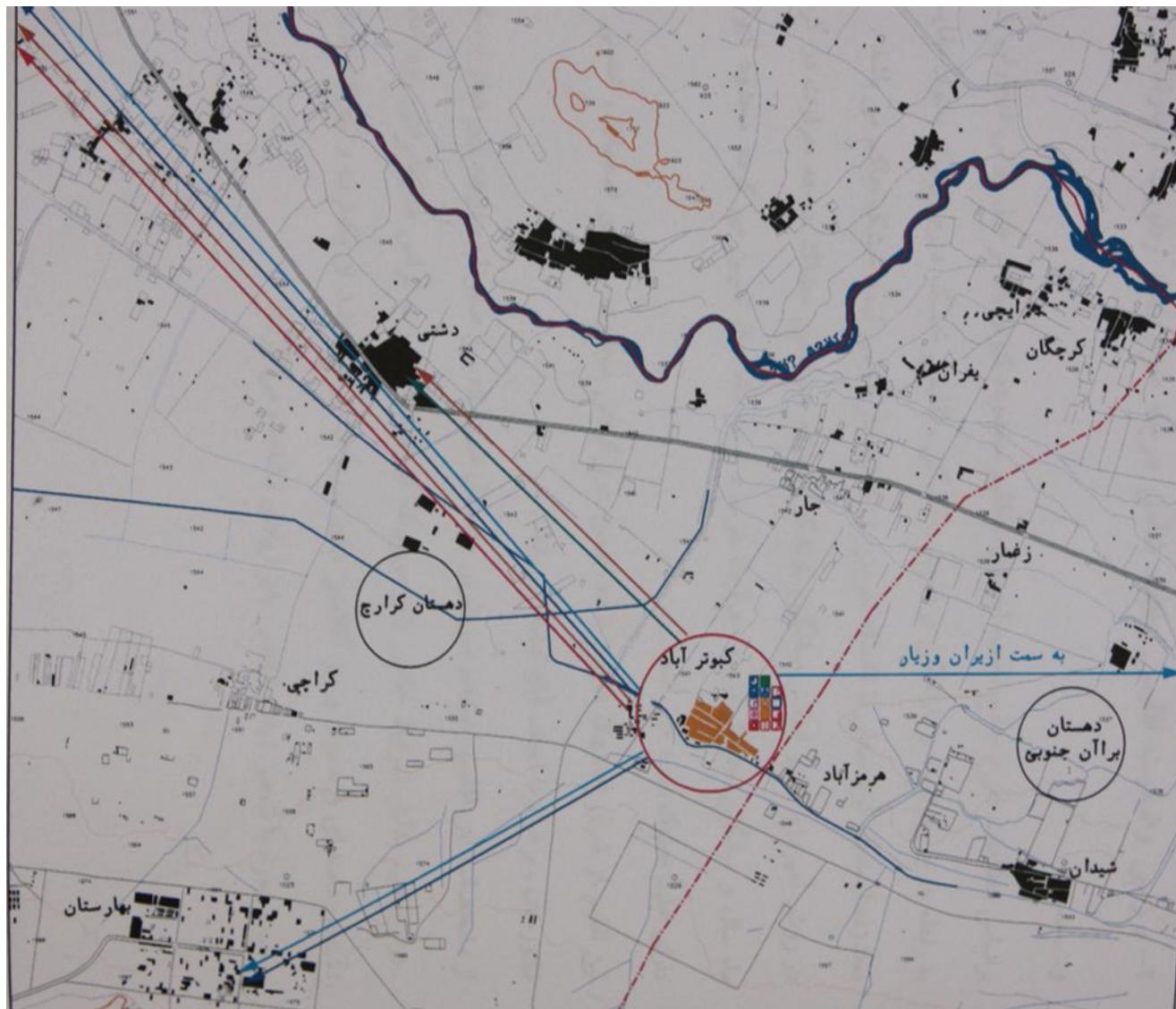
۲-جاده اصفهان - شهرضا، جاده انحرافی موسوم به جاده کیچی قلعه شور و پس از عبور از این روستا و فاصله تقریباً برابر با ۲۵ کیلومتر

روستا کبوترآباد به لحاظ قرارگیری در مرز اراضی توسعه بلند مدت شهر جدید بهارستان، از سمت جنوب فاقد روستای هم جوار بوده، لیکن از سمت شرق با دو روستای هرمز آباد و شیدان از نقاط جمعیت برآآن جنوبی با فاصله به ترتیب ۳ و ۴ کیلومتری همسایه می‌باشد.

همسایگی های روستا :

روستای کبوتر آباد از سمت جنوب به کanal آب رسانی و جاده رحیم آباد – اصفهان و از سمت غرب به اراضی کشاورزی مرکز آموزش جهاد کشاورزی منتهی می شود. از سمت شمال نیز به روستای جار و جاده اصلی اصفهان – زیار با فاصله تقریبی ۳ کیلومتر و از شرق به روستای هرمز آباد و زغمار با فاصله تقریبی ۳ کیلومتر محدود می شود.

• شناخت تاریخچه روستا

علت نام گذاری این روستا به نقل قولی وجود کبوتر خانه و برج کبوتر در سال های دور در این منطقه می باشد که گفته می شود، زارعین آن زمان از فضله کبوتران برای مصارف کود کشاورزی استفاده می کرده اند و در قبال آن به آنها غذا می داده اند.

بررسی نقشه های مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ متعلق به اوسط سالهای دهه ۱۳۳۰ بیانگر وجود جوی آب اصلی انشعاب گرفته از رودخانه زاینده رود از محل شمال شرق روستای راشنان به سمت روستاهای شرقی می باشد. این جوی در حد فاصل روستاهای دشتی و راشنان مجدداً به ۳ جوی آب فرعی تقسیم شده که یکی از آنها از شمال روستای دشتی به سمت شرق امتداد یافته و از حد فاصل دو روستای کبوتر آباد و روستای جار واقع در شمال روستای کبوتر آباد عبور می نماید. جوی دیگر با فاصله نسبتاً زیاد از جنوب روستای دشتی عبور کرده و با همان جهت لیکن با فاصله نزدیک تر به روستای کبوتر آباد منتهی می گردد. این دو جوی به وسیله دو جوی فرعی تر در سمت غرب روستای کبوتر آباد به یکدیگر متصل و اراضی کبوتر آباد را آبیاری می نماید. این جوی ها که از قدیم الأيام تا کنون جاری است، دلیل اصلی پیدایش روستا به شمار می رود. از سوی دیگر در این روستا شب ملائم از سمت جنوب به شمال نیز ایجاد قنات در زمان قدیم را میسر ساخته است. در نقشه ها و عکس های هوایی موجود، مسیر قنوات با جهت جنوب به شمال و شرق به غرب به وضوح قابل مشاهده است. بقایای این قنوات تاکنون باقی است و آب حاصل از آن توانسته اراضی قسمت

جنوبی روستا را که به علت وجود توپوگرافی قابل آبیاری توسط جوی های منشعب از زاینده رود نبوده را احیا نماید. با احداث کanal سراسری آبرسانی ، این قنوات بلا استفاده شده اند. بدیهی است عوامل طبیعی از جمله اراضی حاصل خیز باقی مانده از رسوبات رودخانه زاینده رود ، مکمل وجود آب در توسعه روستا به شمار می رود.

◦ شناخت مسائل اقلیمی (درجه حرارت، رطوبت، بارندگی، باد و ...)

الف) براساس مطالعات طرح جامع ناحیه اصفهان ، اقلیم محدوده کبوتر آباد بر طبق روش دو ماراتن با

توجه به رابطه درجه حرارت و بارندگی و ضریب خشکی ، اقلیمی خشک می باشد. در صورتی که به عنوان

مقایسه در محدوده ایستگاه کرد سفلی با فاصله تقریبی ۱۰۰ کیلومتر ، اقلیمی نیمه خشک حاکم می باشد.

در روش آمپروزه که بر اساس میانگین بارندگی سالیانه، میانگین حداکثر درجه حرارت در گرم ترین ماه

سال و میانگین حداقل درجه حرارت در سردترین ماه سال تعیین می گردد، محدوده کبوتر آباد دارای

اقلیم خشک سرد می باشد.

این اقلیم از شرق اصفهان شروع شده ، ضمن در برگرفتن محدوده مرکزی اصفهان ، خمینی شهر ، فلاورجان ، بروخوار تا نجف آباد ادامه می یابد.

از مشخصات این اقلیم ؛ مینیمم سردترین ماه سال است که بین صفر تا ده درجه زیر صفر نوسان دارد. در این اقلیم به دلیل شرایط خاص ژئومورفیک که عمدتاً به صورت تراس های آبرفتی رودخانه ای ، دشت های دامنه ای و هموار و نیز گلاسی های نسبتاً هموار می باشد ، از یک طرف و نیز کمبود بارندگی و آب ، همراه با تبخیر زیاد ، اراضی باир زیادی مشاهده می گردد.

تأثیری که این اقلیم بر روی معماری این روستا گذاشته است؛ از آنجایی که اقلیم گرم و خشک در آنجا حاکم است، سقف های منازل به صورت گنبدی و دو پوش دار طراحی و ساخته می شده که متأسفانه پس از ورود مصالح مدرن به روستا معماری سنتی جای خود را به معماری امروزی شهر داده است. همچنین دیوار های بلند خانه ها باعث می شود که هوای گرم و سبک هرچه بیشتر به سمت بالا حرکت کرده و دمای آسایش برای ساکنین فراهم سازد. همچنین جهت قرار گیری اکثر ابنیه شمالی جنوبی بوده که این امر سبب می شود که در طول فضای داخلی از گرمای کمتری از خورشید بهره ببرد.

ب) باد

بررسی آمار های مربوط به ایستگاه سینوپتیک اصفهان و شهید بابایی ، بیانگر آن است که جهت باد غالب در شرق اصفهان در ۹ ماه از سال غربی بوده و در ماه های مرداد و شهریور باد غالب شرقی و در تیرماه جنوب شرقی است.

سرعت باد غالب از ماه دی رو به افزایش گذاشته و در اسفندماه به حداقل خود می رسد یعنی ۶/۹ نات می رسد.

سریع ترین باد ثبت شده در منطقه اصفهان دارای سرعتی برابر با ۵۵ نات در ماه های اسفند و مهر بوده است. (سرعت باد بر حسب نات و جهت باد بر حسب درجه می باشد. هر نات در حدود ۰/۵۱ متر در ثانیه است)

در مجموع در ماه های اسفند ، فروردین و اردیبهشت باد غالب بیش از سایر ماه های سال است. آرام ترین ماه سال به لحاظ وزش باد ؛ ماه آذر است که در این ماه درصد حالت آرام هوا به بیش از ۶۳/۰ می رسد و ماه فروردین پر تلاطم ترین ماه سال محسوب می شود.

ایستگاه سینوپتیک کبوتر آباد:

در ایستگاه سینوپتیک ؛ باران ، درجه حرارت ، رطوبت هوا ، باد ، تبخیر ، مقدار ابر ، تابش آفتاب ، فشار هوا نوع وضع حرکت ابرها ، دیده بانی می شود. اندازه گیری های اقلیمی در هر ۳ ساعت و یا در هر ساعت انجام شده ، فوراً به مرکز پیش بینی مخابره می گردد.

کیفیت و کمیت داده های مربوط به هواشناسی ؛ نظیر دمای هوا ، بارندگی ، میزان تبخیر و دوره یخ‌بندان و ... از عمدۀ ترین پارامترهای جوّی است که شناخت مسائل اقلیمی و تغییرات آن در مسائل هواشناسی و هیدرولوژی نقش بسزایی درد.

ایستگاه سینوپتیک کبوتر آباد در طول جغرافیایی ۳۴-۴۷ درجه و در عرض جغرافیایی ۳۲-۳۴ و ارتفاع ۱۵۸۰ قرار دارد.

ج) بارندگی:

بارندگی در منطقه اصفهان زمانی آغاز می گردد که هوای پرفشار دینامیکی مستقر بر روی فلات ایران به سوی عرض های پایین تر جغرافیایی حرکت نموده و به استوا نزدیک می شود. در این حالت ،امواج باران زای باختり امکان ورود به داخل کشور را پیدا می نماید.

این جابجایی معمولاً در اواسط مهرماه صورت گرفته و در اواخر اردیبهشت ماه با استقرار مجدد پرفشار یاد شده ، بارندگی منظم منطقه خاتمه می یابد. به گفته دیگر ، منشأ اصلی بارندگی های کشور ، جریانات مرطوبی است که به همراه مراکز کم فشار وابسته در جهت عمومی غربی و شرقی در مدتی قریب به هفت ماه از سال از کشور عبور می نماید.

بخش بزرگی از این جریانات که در حدود $64/5$ درصد از کل سیستم های باران زای سالانه ایران را تشکیل می دهد از سمت غرب و شمال غربی وارد منطقه ایران می شود و قسمت هایی از این جریانات از طریق دریای سرخ، عربستان و خلیج فارس به ایران می رساند که فراوانی این جریانات نیز $22/9$ درصد می باشد. جهت شناخت بهتر میزان بارندگی در محدوده کبوتر آباد ، مقایسه میانگین بارندگی در 3 ایستگاه کرد علیا ، کبوتر آباد و کوهپایه در سال های $1992-1996$ نشان دهنده این مطلب است که ایستگاه کرد علیا با میانگین سالانه $403/6$ میلی متر بیشترین و ایستگاه کوهپایه با میانگین $47/7$ میلی متر سالانه کمترین

میزان بارندگی را داشته است. ایستگاه کبوتر آباد با ۱۲۸/۳ میلی متر تقریباً معادل ایستگاه اصفهان با ۱۲۴/۹ میلی متر می باشد.

جدول زیر مقادیر فصلی ریزش های جوی ایستگاه کبوتر آباد در سال های فوق الذکر را نشان می دهد:

پائیز		زمستان		بهار		تابستان	
بارندگی	درصد	بارندگی	درصد	بارندگی	درصد	بارندگی	درصد
۳۶/۵	۲۸/۴	۶۲/۱	۴۸/۴	۲۸/۲	۲۲	۱/۶	۱/۲

(د) بررسی چگونگی سوانح طبیعی نظری زلزله، سیل و سایر حوادث طبیعی در منطقه؛

طبق بررسی های صورت گرفته می توان نتیجه گرفت که احتمال وقوع حوادثی نظیر سیل، زلزله و دیگر حوادث طبیعی در حوالی روستای کبوترآباد و خود روستا بسیار ضعیف بوده و تاکنون گزارشی مبنی بر وقوع چنین حوادثی داده نشده است.

با ایجاد پایگاه لرزه نگاری اصفهان و ایجاد چهار ایستگاه ثبت زلزله، اطلاعات با ارزشی به دست آمده که دارای کاربرد فراوان است. طبق گزارش های این مرکز تعداد زلزله های رخ داده شرق اصفهان ۱۴۷ مورد با بزرگی ۱-۲/۸ ریشتر عمق و متوسط کانونی ۱۶ کیلومتر بوده است.

منابع آبی :

بررسی نقشه های هوایی بیانگر حداقل ۱۰ رشته قنات متروکه در جنوب روستاهای کبوتر آباد ، شیدان و

هرمز آباد می باشد. این قنوات در اراضی موات که در حال حاضر مرتع ضعیف را تشکیل می هند واقع شده

و با توجه به عبور کanal آب و رواج حفر چاه های نیمه عمیق از حیز انتفاع خارج شده اند.

اراضی مرتعی فوق الذکر در طرح توسعه شهر جدید بهارستان قرار داشته و قسمت هایی از آن برای امر

کشاورزی به اهالی ۳ روستا واگذار گردیده است.

اگر چه روستای هرمز آباد از نقاط کم جمعیت منطقه به شمار می آید ولی داری اراضی کشاورزی بسیار

واسیع می باشد. به همین لحاظ هر ۳ روستای فوق الذکر ، هریک سهم تقریباً مساوی از طریق دریچه

جادگانه از کanal آب دریافت می دارند. سهم آب روستای کبوتر آباد از کanal ، در بهار معادل ۱۲۳۰ لیتر در

ثانیه و در تابستان برابر ۹۰ لیتر در ثانیه می باشد. تعداد چاه های روستای کبوتر آباد حدود ۱۰۰ حلقه می

باشد.

بررسی منابع تامین آب آشامیدنی و کشاورزی روستا :

با احداث کanal سراسری آب رسانی ، آب دائمی به میزان ذکر شده در اختیار روستائیان قرار می گیرد. با

توجه به وسعت ۲۶۹ هکتاری اراضی کشاورزی و باغات روستا ، کمبود آب از طریق بهره برداری از حدود

۱۰۰ حلقه چاه تامین می گردد. آبدهی چاه های آب ، بین ۳ تا ۵ اینچ می باشد. آب آشامیدنی از طریق

شبکه سراسری آب اصفهان بزرگ تامین می گردد.

• مسائل اجتماعی فرهنگی

جمعیت شناسی روستا :

روستای کبوتر آباد طبق اولین طرح هادی روستا در سال ۱۳۷۲ و آمار گیری جمعیت دارای ۱۰۸۵ نفر

جمعیت مشتمل بر ۵۷۵ نفر مرد و ۵۱۰ نفر زن می باشد. در آمار گیری رسمی در سال ۱۳۷۵ نیز جمعیت

روستا برابر ۱۰۸۱ نفر مشتمل بر ۲۳۶ خانوار گزارش گردیده است.

جدول زیر مقایسه جمعیت و نرخ رشد روستای کبوتر آباد در دهه های گذشته را نشان می دهد.

سال	۱۳۴۵	۱۳۴۶	۱۳۴۷	۱۳۴۸
جمعیت	۳۴۲	۵۷۱	۸۸۰	۱۰۸۱
نرخ رشد	۵/۶۷	۵/۲۵	۴/۲۲	۲/۰۷۸

مدیریت روستا

در مورد مدیریت این روستا شورای دهیاری کبوتر آباد این مسئولیت را بر عهده دارد که در مورد مسائل روستا و روستائیان چاره اندیشی می کند. اعضاء این شورا نیز متشكل از ۵ نفر می باشد.

آداب و رسوم

از آداب و رسوم مردم این روستا یکی آن است که در ایام دهه اول محرم در کوچه ها و خیابان ها نخل بر می افرازند و در روز های تاسوعا و عاشورا ارادت خود را به امام حسین(ع) و خاندان اهل البيت (ع) ابراز می دارند . آنها با برپایی مراسم های تعزیه و روضه خوانی به عزاداری می پردازند.

امکانات روستا :

به طور کلی امکانات هر شهر و روستا به ۳ بخش خدمات ، تاسیسات و تجهیزات تقسیم بندی می شود.
خدمات (شامل خدمات بهداشتی ، آموزشی ، اداری و ...) :

در بخش خدمات آموزشی این روستا داری ۲ مدرسه راهنمایی دخترانه و پسرانه و یک دبستان ۵ کلاسه مختلط با تعداد ۱۰۴ نفر دانش آموز دختر و پسر می باشد. روستا فاقد دبیرستان بوده و دانش آموزان ، فراخور حال خود در واحد های شهر اصفهان و بهارستان مشغول به تحصیل و یا در خصوص دختران از دبیرستان روستای ازیران و در خصوص پسران از دبیرستان روستا زیار نیز بهره می برند.

دو روستار هرمزآباد و شیدان که از نظر تقسیمات کشور به دهستان برآآن جنوبی تعلق دارند ، به علت نزدیکی به روستای کبوتر آباد که در دهستان کراج واقع است ، از خدمات آموزشی در دوره راهنمایی دخترانه و پسرانه این روستا استفاده می نمایند.

در بخش اداری ، روستا فاقد بانک بوده و تنها در آنجا یک شعبه پست بانک و دفتر خدمات پستی (دفتر مخابرات) وجود دارد.

نکته حائز اهمیت ، استفاده کلیه روستاهای حوزه از خدمات نیروی انتظامی واقع در روستای دشتی است که حتی به نقاط روستایی برآآن شمال نیز سرویس دهی دارد و ضمناً روستا فاقد خدمات توریستی می باشد.

در بخش خدمات بهداشتی ، روستا دارای یک مرکز بهداشت با عنوان خانه بهداشت کبوتر آباد می باشد که روستائیان می توانند نیاز های اولیه بهداشتی و پزشکی خود را در آنجا مرتفع می سازند.

در بخش خدمات فرهنگی - ورزشی نیز روستا دارای یک زمین ورزشی، مسجد، و پایگاه بسیج می باشد.

تأسیسات :

روستا از لحاظ تأسیسات با شهر اصفهان تفاوت چندانی ندارد.

تأسیسات آب، فاضلاب، گاز، تلفن، ایستگاه های رادیویی و تلویزیونی

و مخابراتی در روستا وجود دارد و اهالی روستا می توانند از آن

استفاده کنند. سیستم دفع فاضلاب از طریق چاه های فاضلاب سنتی

انجام می پذیرد. روستای کبوتر آباد به دلیل شیب عمومی به سمت

شمال و همچنین شرق با مشکلات دفع آب سطحی مواجه نمی باشد.

تجهیزات:

روستا از لحاظ تجهیزات، قدری ضعیف است به طوری که اهالی برای استفاده از پمپ بنزین به روستا جار میروند، امکانات نظیر آتش نشانی، کشتارگاه، حمام عمومی، بازارچه و غیره در این روستا وجود ندارد. در بخش جنوبی کanal آب، گورستانی وجود دارد که قدمت بعضی از قبور آن به دویست سال می رسد. در این گورستان یک غسالخانه نیز وجود دارد.

• اقتصاد روستا

در مورد مشاغل روستائیان، باید گفت که مساغل به چند دسته تقسیم می شوند اعم از کشاورزی، دامپروری، رانندگی و ترانزیت، صنایع دستی و.... در بخش کشاورزی محصولاتی اعم از گندم، جو، یونجه، برنج، سیب زمینی و انواع صیفی جات و سبزیجات دیگر و نیز با وجود باغات میوه در این روستا میوه هایی مانند سیب، انار، انگور، انجیر و ... به عمل می آید. که بخش زیادی از آن در شهر اصفهان به مصرف مردم می رسد.

در بخش دامپروری می توان گفت که در صد بسیار کمی از ساکنین دامی هایی نظیر گوسفند، بز و گاو را پرورش می دهند و تقریباً این شغل از مشاغل معدهود این روستا به حساب می آید.

در مشاغل رانندگی و ترانزیت نیز باید گفت که از ساکنین روستا تعداد زیادی وجود دارند که یا مالک خودروهای سنگین و یا راننده آن هستند و روزها و شب ها در جاده های کشور به رانندگی و ترانزیت کالا و بار مشغول اند.

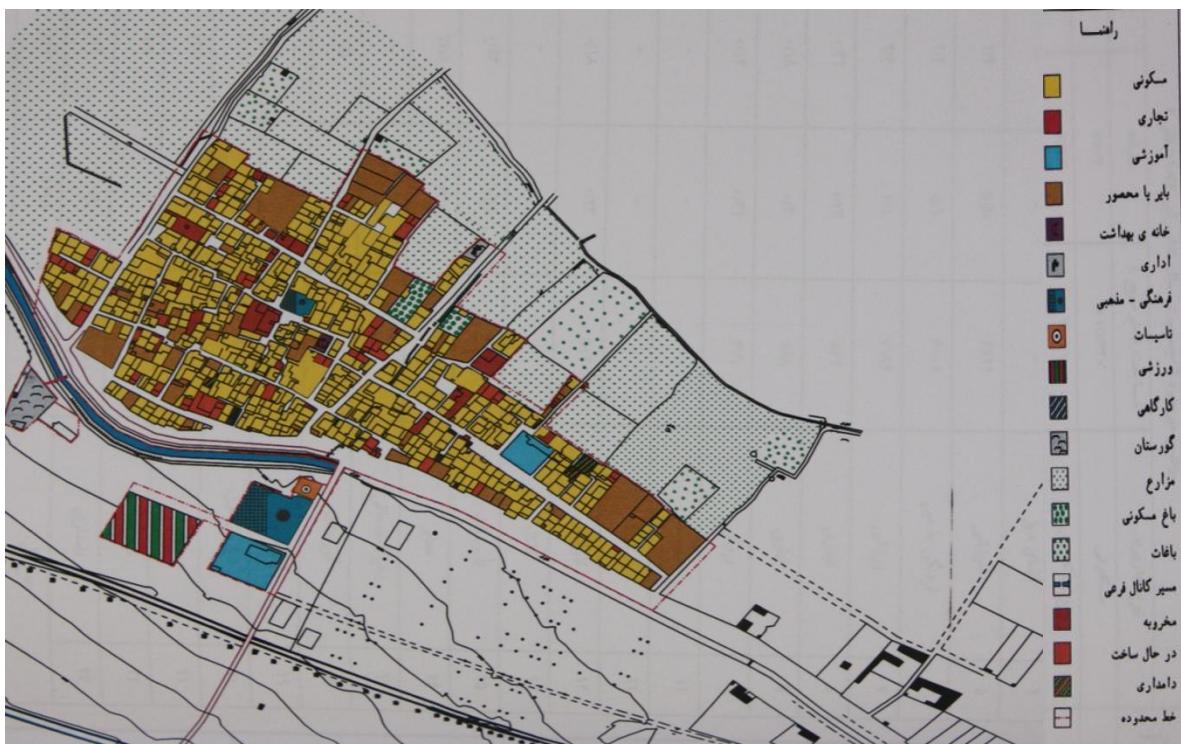
زنان این روستا نیز پا به پای مردم در عرصه صنایع دستی فعالیت دارند و در اقتصاد خانواده نقش بسزایی دارند.

• شناخت کالبدی روستا

با توجه به بررسی های به عمل آمده ، هسته اولیه روستا در مجاورت مسجد صاحب الزمان (عج) که در حال حاضر به شکل بسیار خوبی نوسازی شده ، شکل گرفته است. بیشترین واحد های مخربه و تخریبی در حوالی مسجد وجود دارد که بخشی در حال نوسازی می باشد. در مجموع به جز مسجد از سایر بناهایی همچون حمام ، بازارچه ، صحه های گرد همایی که بتوان از آن به عنوان مرکز محله یاد نمود ، در روستا

اثری مشاهد نمی شود. تنها حمام روستا در سال های قبل انقلاب احداث شده که به علت عدم استحکام کافی و وجود حمام های شخصی داخل منازل در حال حاضر بصورت مخربه و متروکه رها شده است.

روستای کبوتر آباد صرفاً از یک محله تشکیل شده و شهرت آن به دلیل وجود مرکز تحقیقات کشاورزی به همین نام می باشد.

تیپولوژی مسکن

روستای کبوتر آباد به لحاظ تیپولوژی مسکن قبل از سه دهه اخیر دارای بافتی کاملاً سنتی و بومی بوده و چنانچه در سایر روستاهای نیز معمول شد بافت این روستا نیز کم کم به بافتی مدرن و امروزی تبدیل گردید.

طی تحقیقات اعضاء این گروه عناصر معماری در خانه‌های قدیمی این روستا عبارت بوده است از هال و پذیرایی‌های نسبتاً بزرگ، اطاق‌های کشیده و بزرگ، مکانی برای طبخ غذا که آن را مطبخ می‌نامیدند، مکانی برای طبخ نان، مکانی برای نگهداری غله و مواد غذایی خشک، مکانی برای انباشتن هیزم، محلی برای نگهداری چهار پایان و حیوانات اهلی به نام آغل، بهاربند که محلی برای چرای دام در فصل گرما بوده و صندوق خانه که محل نگهداری ابزار کار بوده است.

اکثر بناهای قدیمی روستا طوری طراحی شده بودند که گرمای صبح زمستان را جذب نموده و در عین حال در فصل گرما خنکی هوا توسط سایه در قسمت نسار تامین می‌شده.

با پیشرفت تکنولوژی و تقلید کور کورانه از معماری غرب بافت سنتی روستا به سوی مدرنیته رفته و امروز دیگر در ساخت و ساز روستا خبری از بهاربند و مطبخ و... نیست.

پیان